

Tisztelt végtisztességet tévő, gyászoló egybegyűltek!

A Húsvéti készülődésben még a Megváltáson innen, de már a közeli Feltámadásban bizakodva ért a megrendítő hír: földi pályafutását befejezván megtért Teremtőjéhez Oláh Éva professzor, gyermekorvos, humángenetikus, a Debreceni Egyetem Gyermekgyógyászati Klinikájának korábbi igazgatója. Régóta tudtunk betegségéről, de az elmúlás mindig váratlan és megrendítő. Megrendítő, mert a halálával mi is kevesebbek lettünk, elmúlt a mi életünk egy darabja is.

Búcsúzom tőle, a gyermekorvosok, a professzortársak, a kollégák és mindazok nevében, akik szellemének búvkörébe kerültek. Búcsúzom a nagynevű és nagytekintélyű professzortól, a bölcs tanártól, nemzedékek nevelőjétől. Ahhoz a generációhoz tartozott, amely az erőszak felett álló szellemi fölényt, az értékeket vigyázó humánus szelídségét, az igazság őrzését, annak kérlelhetetlen kimondását és átadását tartotta élete fő feladatának. Igen, Oláh Éva birtokában volt mindennek a csodának, s tudta, hogy a barbárságot, a megfélemlítést, a félrevezetést, a hazugságot csak tartással, hittel s a következő generáció nevelésével lehet legyőzni. Aki azt is vallotta, hogy az igazságtalanságot jobb elszenvedni, mint elkövetni. Nehéz szívvel, szomorúsággal, fájdalommal gondolunk arra – mert hiszen hatalmas űrt hagyott maga után, – hogy földi létét befejezte.

Az egész életre szóló útmutatót, a példákat a családjától kapta. Nagyszüleitől, szüleitől, azoktól az emberektől, akik kipróbált, mély gyökerű és embert formáló környezetet jelentettek számára, s ahová mindig vissza lehetett térni, hitet és erőt kapni a nehézségek leküzdésére. Ahol a kötelességet, s a munka szeretetét megtanulta. Illik rá Rabindranath Tagore mondása: „Aludtam és azt álmodtam: az élet - öröm. Felébredtem, és azt láttam: az élet - kötelesség. Dolgoztam, és azt láttam: a kötelesség - öröm.” Ilyen volt Oláh Éva élete.

Oláh Éva kiemelkedő szerepet töltött be a magyar gyermekgyógyászatban, ám az egész hazai felsőoktatásban és kutatásban is. Halálával nemcsak a hozzátartozókat és barátait érte nagy veszteség, hanem az egész magyar értelmiséget. Széteső kultúrájú világunkban maradandó

értékek mentén élt, tanított és gyakorolta tudományos működését. Ezért is volt mester. Oktatóként igen népszerű és szuggesztív volt. Számos tanítványa siratja. Mester volt. Mesterek mindig voltak, vannak, s remélhetőleg lesznek is. A mélységet megtapasztalni csak azokon keresztül lehet, akik ezt már maguk is megélték. Oláh Éva ilyen mester volt. Mert nem tört meg a hite a hétköznapi nehézségek között, s még maradt ereje tovább adni azt a tudást, ami sajátja volt. Hitt a gyógyításban, hitt a tudás továbbadásában, hitt önmagában és hitt az emberekben. Pedig önpusztító erők halmozódtak fel az erkölcs nélküli ember kezében, éppen a tudományos megismerés kapcsán, és soha nem látott önzés hatalmasodik el a világban. Acsarkodó farkasokkal van teli a világ. És mégis közösen hisszük Évával, hogy az emberi érték érvényesülni fog! Farkasok között az egyetlen hősiesség, az egyetlen lehetséges út báránynak lenni. Arra bízott, hogy higgyünk az emberben, higgyünk a szépség és a jóság tanító hatalmában. Tudjuk, hogy a halált menyegző követi és gyermek születése. S valljuk, hogy mindig jönnek Máriák, szívük alatt a Megváltóval.

Oláh Évának nagy hite volt. Mint az aszonyoknak, Erzsébetnek, Máriának. Mint Húsvétkor a sír felé igyekvőknek. Akik tudták, hogy hatalmas követ hengerítettek a sír elé, amit még megmozdítani is lehetetlen három gyöngé nőnek. Mégis mentek, mert dolguk volt. Mentek konok hittel, s azzal a tudással, hogy a Teremtő időnként beavatkozik a történelembe. Éva is hitte ezt, s azt is, hogy a Teremtés még nincsen befejezve. Különösen abban a korban, ahol az emberek megijedtek, félnek a szeretettől. Amikor nem szeretik a bárányt, de a farkast sem. Amikor nem szeretetből néznek a másik szemébe, mert akkor meglátnák a középszerűséget, ami nem más, mint a megalkuvás. Az igaz szeretet nem bírja el a középszerűséget. Oláh Éva tudta ezt, egész élete erről szólt. De hite arra is megtanította, hogy a szeretet nem ér végét a halállal. A földi élet vége új dimenziót nyit meg. Hiszen a születés és a halál ugyanaz; a dimenziók mások. Halál nélkül a földi élet – minden szépsége, eredménye, öröme, sikere, s boldogsága mellett – értelmetlen. Oláh Éva egész élete az értelemről szólt.

„Valójában csak egyetlen emberi létkérdés van: a halál” – vallja Barsi Balázs. „Ez pedig csak azért foglalkoztatja az embert, mert élete folyamán megízlelt valamit, ami magában hordozza az örökkévalóságot: a szeretetet. A halál szigorú és megvesztegethetetlen vámos, aki semmit nem enged átvinni a határon, elvesz mindent, ami porból lett, mert a por ehhez a világhoz tartozik, de nincs hatalma elvenni azt, ami a Lélektől való. Az ingyenes szeretet és művei nem ebből a világból valók, tehát nincsenek alávetve a mulandóságnak.”

Miközben mindezt tudjuk, mégis összeszorul a szívünk. Távozásával űrt hagyott maga után. Torokszorítóan jut eszünkbe a tapasztalás: minden küzdelmünk, győzelmünk és szenvedésünk hamarosan nem lesz más, mint egy tintafolt a papíron. Így lenne? Ez volna csupán az életmű? Biztosan nem. Hiszen aki szeret, és akit szerettek, arra illenek Móra Ferenc szavai: „az ember addig él, míg van, aki szeresse. Aki utána néz a távolodó sötétségben.” Sokan vagyunk, akik, szerettük őt, s akik elfelejthetetlenül nézzük távolodó alakját. De a sötétség nem fogja soha befedni őt, mert ahogyan a 18. zsoltár mondja „Te gyűjtöd meg Uram lámpásomat, Isten teszi világossá sötétségemet”.

Távozása fáj, vigasztalásul mondogatjuk Péter apostol szavait és belekapaszkodunk üzenetébe:

„Mert minden test olyan, mint a fűszál,
S egész dicsősége, mint a mező virága:
Elhervad a fűszál és lehull a virág.
De az Úr igéje örökké megmarad.”

Oláh Éva temetésén elhangzott nekrológ 2019. április 24.

Isten hozzád Éva! Vigyázz reánk itt maradottakra odafentről.

Tulassay Tünde